

הרצאה זו היתה על חכנית שלטון פריטטי. התכנית

עובדה עוד ב-3.11.29 כפי שרשום ביומני מאוחו יום אולם
אחר כך שכללתי התכנית ובצורה המוגמרת נמסרה לחברים ב-23.11.29
(כ' חשוון תרצ). המפלגה אסרה עלי אז לפרסם דברי. גם לצבור
הרחב של החברים לא הרשו לי זמן מה למסור התכנית. הוויכוח
החנה רק בחוגי המרכז. רק כעבור שנה הורשה לי לפרסם התכנית,
והיא נחפרסמה בהפה"צ 22, שנת 1931.

10.11.36

הכינוס היום היה לא רע. המעטים שחלקו על דברי -

התווכחו לא עם מה שדיברתי אלא עם מה שהם שמו בפי. ביחוד
הצטיין בכך בוגרשוב, אולם התבלט שוב מה שמחגלה בוויכוחים
הפוליטיים: העדר כל הבחנה פוליטית, ליקוי מלא של חושים
מפלכתיים, עוזן גמור ביחס למציאות פוליטיות, לאפשרויות,
לסכנות, להגבלות, הקלות שבה פותרים שאלות מסובכות, שלטון
המליצה, הנאיביות של הארגומנטציה, היסח הדעת ממנטליות של
עם אחר, מאינטרסים של עם אחר, החלפת סברות בעובדות, שימוש
בנימוקים שמספיקים לעצמנו כנימוקים בשביל אחרים, - וחביעות
מזרים על יסוד צדק מוחלט ואמת נצחית כאילו רק הצדק המוחלט
והאמת המוחלטת שולטים בעולם וביחסי עמים. חוסר כל כשרון
למשוך אחרים, לרכוש ידידו; התאמצות משונה להשניא עצמנו על
אחרים ולהשניא אחרים על עצמנו - אם גם כל קיומנו חלוי
באחרים, כמו שקיומנו עכשיו חלוי באנגלים. הגזמות בהאשמות,

הפרזות בתביעות, ניפוח טענות, הכללות על יסוד פרט קטן ועראי.
ולעומת זה התעלמות מדברים חשובים ורבים העומדים בסתירה
לתיאוריה, לסברה, למשאלה או לנטיה שלנו.

לא הורגשה בכינוס כל חרדה למצב, כל דאגה לסכנות
הצפויות לנו, וחסר כל מאמץ נפשי ושכלי למנוע סכנות אלו.
ואין דבר מחריד אותי יותר ממצב פנימי זה.

אין אנו צריכים להיות שכורי ניצחון - כשאנו מנצחים,
ואין אנו צריכים להבהל ממפלה - כל זמן שהמפלה באה מהחוץ.
כל עוד יש לנו הרגשה מוצדקה ונאמנה שאנחנו מצדנו עשינו את
חובתנו בשלמותה, לפי מיטב כוחנו ויכלתנו - אנו צריכים ויכולים
לקבל בקרירות ובעוז רוח את הטובות והרעות.

אבל כשלנו יש חלק במפלה, כשאנו מסייעים לשונאינו
בעוורון שלנו - אז רע ומר. ואנו מסייעים לא פעם לשונאינו
האיומים ביוחר, ולא רק מתוך משגה או טעות אלא לרוב מתוך
ליקוי יסודי הטבוע בעם היהודי - ליקוי חושים מסלכתיים.
מילס אמר לי פעם: היהודים הם עם נבואי, אבל אינם עם מסלכתי,
ויש הרבה אמת מרה בהערכה זו.

ובשום דבר אין אנו מגלים את עוורוננו הפוליטי
כביחסנו עם עמים אחרים - אנגלים וערבים.